

תוכן עניינים

שער א': יחסי עורך-דין-לקוח והסכם שכר-הטרה	1
פרק א': הכנת תיק לקוח	1
פרק ב': הסכם שכר-הטרה	3
1. כללי	3
2. זכותו של הלקוח להשתחרר מההסכם שכר-הטרה שכרת עם עורך-דינו	4
3. חיסיון הסכמי שכר-טרה ומסמכים הקשורים לשכר-הטרה	4
3.1 חשבוניות אינן חוסות תחת חיסיון עורך-דין-לקוח	4
3.2 הסכם שכר-הטרה - היעדר קשר ל"נושא השירות" - אין תחולה לחיסיון	5
3.3 שימוש במסמכים להגנתו של עורך-הדין אינו תחת עול החיסיון	5
4. הלכה למעשה	6
שער ב': סמכות עניינית, מקומית וסדרי דין כללים בבית-משפט לענייני משפחה	21
פרק א': סמכותו העניינית של בית-משפט לענייני משפחה	21
1. סמכות כבית-משפט שלום	21
2. מהו המבחן הקובע?	21
2.1 המבחן הכללי - מבחן הסעד	21
2.2 מבחן הסמכות העניינית בבית-משפט לענייני משפחה - מבחן העילה	22
2.3 סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	23
2.3.1 מיהו "בן משפחה"	23
2.3.2 עילת תביעה	23
2.4 סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מתגבשת על-פי כתבי הטענות	28
3. מועד העלאת טענת חוסר הסמכות העניינית והשפעתו על תוצאת ההליך	29
4. בבחינת מהות הסכסוך ברור כי קיים קשר ברור בין עילת התובענה לבין הסכסוך בתוך המשפחה, כשסכסוך זה תרם משמעותית לגיבושה של התביעה	31
5. אין ליתן להיגד "בן זוג" פרשנות מרחיבה הכוללת גם "בן זוג לשעבר" - תביעה על-פי חוק איסור לשון הרע - בקשה להעברת התביעה לבית-המשפט לענייני משפחה - נדחתה	31

6. אין הוראות סעיף 1(2) לחוק המגדירים מי הוא בן משפחה כוללים את הורי בן הזוג לשעבר	32
7. לו חפץ המחוקק בהחלת המונח "בן זוג" במובנו הרחב (כולל בן זוג לשעבר) על כלל הוראות סעיף 1(2), חזקה כי היה עושה כן במפורש	32
8. סמכותו של בית-המשפט לענייני משפחה לאחר שהוגשה על-ידי הבעל תביעת גירושין לבית-הדין הרבני וכך שם ענייני משמורת מזונות ועוד	33
9. התביעה היא בין אחיינית לדוד שלה, והם אינם מוגדרים כבני משפחה בסעיף 1 לחוק	35
10. בת דודה אינה בגדר "בן משפחתו"	35
11. "אחייך", אינו בא בגדרם של "בני משפחה"	35
12. שאלת הסמכות העניינית לדון בתביעה בסכסוך עבודה אשר בבסיסו עומד סכסוך אישי בין בני זוג	36
13. הדיבור "בן זוג" בסעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה מתייחס לידועים בציבור	36
14. בעניינו, מטענות הצדדים עולה באופן מובהק שעילת התובענה בסכסוך עסקי גרידא, כמו גם שסכסוך משפחתי, ככל וקיים, לא תרם תרומה משמעותית למחלוקת. מכאן, הרי שלא מתקיימים התנאים הקבועים בחוק לבירור התובענה לפני בית-המשפט לענייני משפחה, ודי בכך בכדי להורות על מחיקתה	37
15. לא מצאנו כי נפלה שגגה בהחלטת בית-משפט קמא התואמת את ההלכה הפסוקה. אומנם התביעה שהגיש המערער היתה כנגד שני נתבעים, הם המשיבים, כשהמשיב הינו אחיו והוגדר בתביעה כ"נתבע פורמלי", ללמדך כי לכתחילה לא היה מקום להגיש כנגדו, גם משלא התבקש כל סעד ממשיב זה. כמו-כן מקובלת עלינו קביעתו של בית-משפט קמא לפיה הסמכות לדון בתביעה כנגד המשיבה מסורה לערכאה אחרת. המשיבה אינה בגדר בת משפחה של המערער, ואינה נמנית על אלה המקיימים זיקה כזו כמפורט בסעיף 1(2)(ו) לחוק	37
16. העובדה שהצדדים קיימו "קשר זוגי, אינטימי, קרוב ועמוק אשר כלל תקשורת תדירה משך תקופה משמעותית בת למעלה מ- 10 שנים" כפי שקבע בית-משפט קמא, לא מעניקה סמכות עניינית לבית-המשפט לענייני משפחה לדון בסכסוך לאחר שקבע שלמרות מערכת היחסים הנ"ל, הם אינם עונים להגדרת ידועים בציבור על-פי הדין	37
פרק ב': תחולת תקנות סדר הדין האזרחי החדשות (תשע"ט) על הליכים המתנהלים בבית-המשפט לענייני משפחה והגדרות	39
פרק ג': סמכותו המקומית של בית-משפט לענייני משפחה	43
פרק ד': איחוד תיקים בענייני משפחה - סעיף 6 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	47
1. כללי	47

2.	סעיף 6(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	48
3.	סעיף 6(ב) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	48
4.	סעיף 6(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	49
5.	סעיף 6(ד) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	49
6.	סעיף 6(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	51
7.	סעיף 6(ו) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	52
8.	סעיף 6(ז) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	58
9.	סעיף 6(ח) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	58
10.	המחוקק הרחיב את סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מעבר להוראות הכלליות אודות סמכותו, ובאופן שדי בזיקה שבין תביעה המתנהלת כבר בבית-משפט אחר לתביעה הנדונה בפניו על-מנת שהדיון יתקיים בבית-המשפט לענייני משפחה	59
פרק ה': הליכי ביצוע ופיקוח על-ידי בית-המשפט לענייני משפחה	61	
פרק ו': מתן פסק-דין ואישור הסכמים ופעולות	65	
פרק ז': פתיחת תיק בבית-משפט לענייני משפחה	67	
פרק ח': כתבי טענות - כללי - תקנה 10 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	69	
פרק ט': כתב תביעה - תקנה 11 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	71	
פרק י': הרצאת פרטים - תקנה 12 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	73	
פרק י"א: כתב הגנה, תביעה שכנגד והודעת צד ג' - תקנה 13 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	75	
פרק י"ב: כתב טענות נוסף - תקנה 14 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	77	
פרק י"ג: סעדים בשל תביעות שונות - תקנה 15 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	79	
פרק י"ד: אימות כתב טענות בתצהיר - תקנה 16 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	83	
פרק ט"ו: גילוי מסמכים מוקדם וציון בקשות קודמות - תקנה 17 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	85	
פרק ט"ז: בקשות בהליך - תקנה 18 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	87	
פרק י"ז: הוראות נוספות - קבלת מסמך - מזכיר משפטי - תקנה 19 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה	89	
פרק י"ח: עניינים שונים	91	
1.	אין כל מניעה לפסוק שכר-טרח נוסף לכוונות הנכסים, מזה הקבוע בתקנות, במקרה שנדרשו לביצוע פעולות החורגות מפעולות שגרתיות, עת נפסק כי גם חוסר שיתוף פעולה מטעם בעל הנכס, מזכה את בשכר נוסף	91

2. קביעת מזונות זמניים - שלושה מתוך ארבעת הקטינים הם בגיל העולה על 6 שנים. במצב דברים זה, יש לקבוע את מזונותיהם בהתאם לעקרונות שנקבעו ב- בע"מ 919/15.....	91
3. התדיינות ממושכת זו והגשת בקשות חוזרות ונשנות באותו עניין (כך היה אף בעניינים נוספים שאינם נוגעים לקטינים, כפי שניתן לראות בתיקים הקשורים), פוגעות בקטינים, פוגעות באם, מרחיבות ומסרבלות שלא לצורך את ההליך השיפוטי ואינן מאפשרות לבית-המשפט לנהל את ההליך בצורה יעילה - ראה תקנה 2(א) לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	91
4. על-פי תקנה 12 לתקנות בית-משפט לענייני משפחה (סדרי דין) בעל דין שלא מסר פרטים שבתחום ידיעתו האישית, יראוהו כמי שמודה בפרט שמסר בעל הדין שכנגד באותו עניין ולא די בהכחשה סתמית.....	91
5. על-פי תקנה 11(3) לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין) היה על המבקשת במסגרת התביעה לפרט את צרכיה. המבקשת לא פעלה על-פי תקנה זו, והיא הסתפקה בעתירה לחייב את המשיב לשלם לידיה "את חלקו בהוצאות שהצטברו מאוקטובר 2024 ועד למועד הגשת תביעה זו ובהן נשאה התובעת עד היום בסכום של 9,057 ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת תביעה זו ועד לתשלום בפועל" - יוצא, איפוא, כי התביעה היא תביעה לסעד כספי, ביחס לתקופה שעד למועד הגשת התביעה, ובגדרה לא זכאית המבקשת למזונות זמניים, שכן רק מי שהגיש תביעה למזונות, זכאי לפסיקת מזונות זמניים.....	92
6. מבחינת המשך ניהול ההליך, הוחמץ המועד להגשת חוות-דעת באופן המוסכם, ומשכך, עומד מי מהצדדים על הגשת חוות-דעת מומחה לדין הזר, יפעל כמצוות תקנה 25(ח) לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין) ויקדים בקשה לבית-המשפט, כדי שאוכל לבחון השימוש בסעיף 8(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	92
7. בעל דין צריך להגיש ראיותיו ב"חבילה אחת", אלא אם הצביע על טעמים סבירים והוגנים המצדיקים סטיה מכלל זה, או אז יעתר בית-המשפט לבקשה להגיש ראיות נוספות אף לאחר שלב ההוכחות.....	92
שער ג': תקיפתו של הסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק-דין... 93	
פרק א': מבוא..... 93	
פרק ב': תקיפת הסכמי פשרה שקיבלו תוקף של פסק-דין בעין פסיקת בית-המשפט לענייני משפחה..... 95	
1. טעות.....	95
2. הטעיה.....	98
3. כפייה.....	99
4. עושק.....	100
5. חוזה למראית עין.....	109
5.1 כללי.....	109

5.2 מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין.....	110
5.3 הסכם גירושין - מקרים בהם נדחתה הטענה בדבר חוזה למראית עין.....	112
5.4 הסכם ממון - מקרים בהם נתקבלה הטענה בדבר חוזה למראית עין.....	114
5.5 הסכם ממון - מקרים בהם נדחתה הטענה בדבר חוזה למראית עין.....	117
6. פסק-דין שבהסכמה מורכב משני חלקים - ההסכם שבין בעלי הדין והחלטת בית-המשפט אשר נתנה להסכם זה תוקף של פסק-דין.....	119
פרק ג': הסכמי גירושין שקיבלו תוקף של פסק-דין וביטולם.....	123
1. מבוא.....	123
2. תקנת הציבור.....	126
3. ביטול הסכם גירושין שנחתם בין בני זוג על-ידי נושה בטענת היות החוזה פיקטיבי.....	127
4. חוזה למראית עין ובטלותו של הסכם גירושין.....	129
5. הסכם בעל-פה.....	131
6. ביטול הסכם גירושין מחמת מצוקה נפשית.....	132
7. ביטול הסכם גירושין מחמת הפרתו.....	134
8. תביעה לאכיפת הסכם גירושין.....	135
9. תביעה לביטול הסכם גירושין, שחלקו הארי כבר בוצע.....	136
10. הדין באשר לביטולו של הסכם גירושין כולל שאושר וקיבל תוקף שיפוטי, מטיל נטל ראיה ושכנוע כבדים על העותר לביטולו.....	138
11. ביטול סעיפים בהסכם גירושין - התביעה נדחתה.....	138
12. ביטול הסכם גירושין - מעשה סחיטה.....	141
13. תביעה לביטולו או לשינויו של הסכם גירושין, שקיבל תוקף שיפוטי - וויתורו של התובע על מרבית חלקו בדירת מגורי הצדדים, וטענתו שוויתור זה היה למעשה על חשבון דמי המזונות המוסכמים - דחייתה.....	142
14. תביעה לביטול סעיפים מהסכם הגירושין של הצדדים שקיבל תוקף של פסק-דין באופן שיאפשר עריכת איזון משאבים ומבלי שישונו חיובי המזונות ששולמו לידי התובעת מכוחו.....	143
15. בצדק קבע בית-משפט קמא כי המערערת לא עמדה בנטל להוכיח טענות של "פגם ברצון" המקימות עילה לביטול הסכם הגירושין אשר קיבל תוקף של פסק-דין ועל-כן אין מקום לבטלו.....	145
פרק ד': הסכמי ממון שקיבלו תוקף של פסק-דין.....	149
1. מבוא.....	149
2. סופיות פסקי-דין שנתנו תוקף לפשרה.....	154
3. ביטול הדדי בהתנהגות של הסכם שקיבל תוקף של פסק-דין.....	156
4. השתהות בפניה לביטולו של הסכם כעילה לדחיית תביעה על-פי הפסק שנתן תוקף להסכם.....	158

5. הסכם ממון שאושר וקיבל תוקף של פסק-דין שנערך למראית עין ובמטרה להבריא רכוש מנושה.....	159
6. ספק בליבי, אם לאחר קבלת אישור להסכם ממון בין בני זוג, במעמד של שופט (בלי שערערו על פגם בהליך האישור) יכול בן זוג להישמע בטענה, שכרת את ההסכם בניגוד להצהרתו, מרצונו הטוב והחופשי. ואם נגרוס אחרת, תתרוקן לכאורה מתוכנה, הדרישה לאישור כזה, הבא לפי עצם טיבו וטבעו, להבטיח שבני הזוג יבינו היטב, את תוכן ההסכם ויסיכמו לו מרצון.....	159
פרק ה': ביטול הסכם שלום-בית.....	161
פרק ו': ידועים בציבור.....	163
1. תוקפו של הסכם ממון של ידועים בציבור כאשר בני הזוג נישאו לאחר-מכן.....	163
2. ביטול הסכם לחיים משותפים.....	165
3. ביטולו של הסכם שכונה "הסכם ממון" והחלת חוק יחסי ממון.....	167
4. תביעה לביטול הסכם ממון שתוקנה לתביעה הצהרתית לגבי זכויות בדירה.....	169
5. ידועים בציבור שחתמו הסכם ממון.....	172
פרק ז': בית-הדין הרבני.....	175
1. גם אם צודקת התובעת שהיא אכן לא ידעה מה היה היקף הנכסים של בעלה, יש לקבוע שסילוקה מזכויות הנתבע לפי ההסכם, ההסכם תקף ואין לבטלו.....	175
2. תוקפו של הסכם גירושין במקרה והצדדים חזרו לשלום-בית.....	179
3. שיהוי התביעה מוכיח על מחילתו והסכמתו של המתאנה למחיר הגבוה ששילם בעד המוצר.....	181
4. בקשת המבקש כי בית-הדין יבטל את ההסכם לשלום-בית שערכו הצדדים - הסכם שקיבל בבית-הדין תוקף של פסק-דין.....	185
5. הסכם גירושין ככלל לא ניתן להפרדה לחלקים, שכן טבעו של הסכם גירושין הוא שכל סעיפיו קשורים זה בזה.....	188
6. מקום בו עברה תקופת זמן שבו הצדדים לא טענו לבטלות ההסכם, ולאחר שההסכם ברובו התקיים, אין מקום לתבוע את בטלות ההסכם.....	190
7. ביטול הסכם גירושין הן משום שהצדדים חזרו לשלום-בית אחר חתימת ההסכם והן משום היותו הסכם מקפח והן משום שיש ספקות רציניים בכשרותו המשפטית של הבעל בעת שחתם על החוזה.....	194
8. סמכות בית-הדין לדון בתביעה לביטול הסכם גירושין שאושר בבית-הדין.....	195
9. כיוון שהבעל הגיש תביעה לבטל את הסכם הגירושין רק אחר זמן רב, מוכח שהוא למעשה הסכים להסכם הגירושין, רק אחר-כך הוא התחרט מהסכמתו, והגיש תביעה לבטל את ההסכם.....	196

10. כידוע, נדרשת ראייה משמעותית לביטול הסכם שנחתם בין צדדים וקיבל תוקף של פסק-דין	198
11. מאחר וההליך לאישור ההסכם בבית-הדין אינו הליך שיפוטי הדורש הצגת טענות וראיות, היעדר עורך-דין במעמד אישור ההסכם בבית-הדין, אינה עילה לביטולו	202
12. אף אם נניח כי היו בהסכם הגירושין תנאים בלתי-סבירים, עדיין אין בכך כדי לבטל הסכם שנחתם על-ידי שני צדדים	204
13. האם יכול הבעל לטעון כי הסכם הגירושין היה רק למראית העין הואיל ובפועל חזרו לגור יחד לאחר הגט	207
14. מאחר שהויתור על הכתובה בוטל, האם יתאפשר לבעל - בנסיבות אלה - להודיע על רצונו לבטל את כל ההסכם?	208
15. אין בסמכות בית-הדין לדון בביטול הסכם שאושר בערכאה אחרת	213
16. דחיית תביעה לביטול הסכם בטענת אי-שפיות בשל נטילת כדורים רבים	214
שער ד': בית-הדין הרבני - סמכויותיו וסדרי הדין	215
פרק א': סמכות שיפוט ייחודית של בית-הדין הרבני	215
פרק ב': עניינים שונים שבסמכותו הייחודית של בית-הדין הרבני	217
1. תביעה לגירושין	217
2. תביעה לשלום-בית	218
3. הכרזת אישה "מורדת" ו"מעין מורדת"	218
4. כתובה	218
פרק ג': סמכותו של בית-הדין הרבני - לפי הסכמה	219
פרק ד': הרכב בית-הדין הרבני וסדרי דין	221
1. הרכב בית-הדין הרבני - הכלל והחריג	221
2. תביעת אגב ותביעת נגד בבית-הדין הרבני - תקנה לב לתקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים	221
3. כתב תשובה (כתב הגנה) בבית-הדין הרבני - תקנה לד לתקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים	221
4. שמיעת בעלי הדין עצמם - תקנה ס לתקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים	222
5. תיקון כתב התביעה על-פי המשפט העברי - תקנה סה לתקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים	222
6. תקנה קל"ד לתקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים בישראל מסמיכה את בית-הדין הרבני הגדול "לפי שיקול-דעתו, להתנות את הגשת הערעור בהפקדת ערבויות מתאימות". פסיקתו של בית-משפט הדגישה לא אחת כי הפעלת סמכות זו צריכה להיעשות בסבירות ובמידתיות, ובהתחשב בזכויותיהם של בעלי הדין, ובכלל זה זכות הגישה לערכאות	222

7. תקנה קל"ב(1) לתקנות הדיון - ערעור בזכות - לא נפל כל פגם בסיווג החלטת בית-הדין הרבני האזורי - אשר קבע כי הסכום השנוי במחלוקת אינו בר איזון - ככזו הטעונה רשות ערעור, וכפועל יוצא מכך גם לא נפל כל פגם בקביעה כי חלף המועד להגשתה. אין מדובר בהחלטה "הגומרת את הדיון באופן שלא יינתן עוד פסק-דין" שאז הערעור עליה הוא בזכות כקבוע בתקנה קל"ב(1) לתקנות הדיון.....	223
8. תקנה קל"ב לתקנות הדיון - סעד חלופי - העתירה דן מופנית נגד החלטות בית-הדין הרבני האזורי, וזאת מבלי שהוגשה ביחס אליהן בקשת רשות ערעור לבית-הדין הרבני הגדול בהתאם לתקנה קל"ב לתקנות הדיון. בנסיבות אלה, וגם כאשר לא נעלם מעיינו הקושי שהחלטות מעוררות בשים-לב להוראות סעיפים 4(א) ו- 5 לחוק, לא ניתן להיעתר לניסיון העותר "לעקוף" את הליכי הערעור הקבועים בדן לשם השגה על החלטותיו של בית-הדין הרבני האזורי.....	223
9. החלטה הדוחה בקשה לדיון מחדש, הינה לפי טיבה, החלטת ביניים (הדומה למקבילתה האזרחית - "החלטה אחרת"), משום שהיא טפלה לפסק-הדין העיקרי, וממילא, ניתן היה לדון בה בדן יחיד.....	223
10. בית-משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בית-הדין הרבניים, והתערבותו בהן תיעשה במשורה ובמקרים קיצוניים בלבד של חריגה מסמכות, סטיה מהוראות החוק, פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי או כשנדרש סעד מן הצדק - המקרה דן רחוק מלבוא בגדרי מקרים חריגים אלה.....	224
11. הליך "סתירת הדין ודיון מחדש" מוסדר בפרק יד לתקנות הדיון. בהתאם לתקנות אלה, הליך כאמור יכול להתקיים הן ביוזמת בית-הדין והן לבקשת בעל הדין. בעוד שביחס לחלופה הראשונה קובעות תקנות הדיון, כי מקום בו חושש בית-הדין שטעה בפסק-דינו עליו לזמן את הצדדים לבירור נוסף (תקנה קכח); הרי כאשר ההליך מתנהל לבקשת בעל הדין - אין חובה לקיים דיון עובר לדחיית הבקשה. כך, תקנה קל לתקנות הדיון שעניינה "הדיון בבקשה" קובעת כי "בית-הדין ידון בבקשה מבלי לשמוע שום צד ויחליט אם יש לדחות את הבקשה או שיש להזמין את הצדדים לדיון בבקשה". מכאן שבית-הדין רשאי לדחות בקשה לסתירת הדין מבלי לקיים בה דיון פרונטלי.....	224
12. בענייננו מדובר בהחלטה של בית-הדין האזורי להיעתר לבקשת האישה למחוק את תביעתה. החלטות מן הסוג בו עסקין מצויות תחת סמכותו של בית-הדין, ומסורות לשיקול-דעתו הרחב. בעתירתו לא הציג העותר כל טענה המלמדת על חריגה כלשהיא מסמכות, או על כל פגם אחר שיש בו כדי להצדיק התערבות בשיקול-דעתו של בית-הדין הרבני.....	225

13. הערכאה הדנה בתיק והחשופה לפרטיו היא המכירה את המשמעות של חשיפת המידע - ההשפעה על ההליך המשפטי שלפניה או השפעות אחרות, ולפיכך היא אשר נדרשת על-פי חוק לאשר את חשיפת הפרטים "אם יראה כי למבקש יש ענין צודק בדבר".....	225
14. מתקנות פ ו- פא לתקנות הדיון עולה כי ישנן שתי דרכים שבהן יבואו עדים לבית-הדין : האחת היא זימון שמזמין בית-הדין את העדים, על בסיס החלטתו לשמוע את העדים, וכדרך שמזמין בעל דין ; השניה היא מתן רשות לבעל הדין המעוניין בכך להביא בעצמו את עדיו לבית-הדין, במקרה זה אין בית-הדין צריך להזמין את העדים.....	225
שער ה': עילות גירושין בבית-הדין הרבני	227
פרק א': מבוא	227
פרק ב': בגידה	229
פרק ג': אי-קיום יחסי אישות	237
פרק ד': מרידה	241
פרק ה': פרידה ארוכה בין בני הזוג	247
פרק ו': עיגון	253
פרק ז': מום באחד מבני הזוג	255
פרק ח': רצון הדדי להתגרש	259
פרק ט': אלימות והתעללות	263
פרק י': שינוי אורחות חיים	267
פרק י"א: נטישת האישה ובריחה מן הארץ	269
פרק י"ב: עניינים שונים	271
1. חיי הנישואין של הצדדים הגיעו לקיצם, המצב אליו נקלעו גם בעטיו של הבעל שתרם בראשית הדרך ליצירת הריחוק בינו לבין אשתו והמשך התנהגותו בפועל בבית שלא תרמה בלשון המעטה להנמכת הלהבות אלא להגברתם, מוביל למסקנה כי עליהם להיפרד.....	271
2. לאור האיום המשפטי שעדיין רובץ על הבעל והתביעה לפסיקת פיצויי נזיקין בגין סרבנות גט שהוגשה על-ידי האישה לא הוסרה ולא נמחקה (כולל התחייבות שלא לתבוע בעתיד), לא ייפתח תיק לסידור גט משום החשש לגט מעושה.....	271
3. לבית-הדין קיימת סבירות לפיה טענת התובע וב"כ כי הנתבעת הולכה שולל את התובע עם נישואיה אליו כדי לזכות בכספו אינה משוללת כלל וכלל.....	271
4. דרושה פעולה נמרצת לשם סיום עגינותו הממושכת של הבעל, וייתכן וגביית הקנסות בפועל ישכנעו את הנתבעת להתגרש מבעלה.....	272
5. השאלה היא לכל היותר אם חייב הוא לגרשה או שרק מצווה עליו לגרשה.....	273
6. חיוב גט לבעל שמסרב לגרש את אשתו עד שהיא תשלם לו מזונות ילדים.....	273

7. לפי סעיף 4(ג) לחוק בתי-דין רבניים (קיום פסקי-דין של גירושין), בו נקבעה הנחייה עקרונית, ולפיה בנסיבות של סרבנות גט, בית-הדין רשאי מיוזמתו לנקוט באמצעים הקבועים בחוק, כדי להביא לקיומו של פסק-דין לגירושין.....	273
8. חיוב גירושין בטענת מאיס עלי כשהבעל מסרב לגרש בשל קדושת מוסד הנישואין.....	274
9. בנסיבות תיק זה, שהסכסוך קשה, ולא ניתן לסדר גט מבלי שמי מהצדדים יעזוב את המגורים בדירת הבעל, על בית-הדין להחליט מי מהם יפנה את הדירה לשם סידור הגט בפועל.....	274
10. חיוב כתובה באישה שעזבה את הבית ותבעה גירושין מחמת רצונו של האיש להמשיך ולחיות בבית אימו.....	276
שער ו': הכתובה.....	279
פרק א': מבוא.....	279
פרק ב': מטרת הכתובה.....	281
פרק ג': אישה המפסדת כתובתה.....	283
פרק ד': מחילת האישה על הכתובה.....	285
פרק ה': סכום מופרז.....	287
פרק ו': שיערוך הכתובה.....	289
פרק ז': הפעלת הוראת הקיזוז בחוק הירושה.....	291
פרק ח': סדר עדיפות בין חובות העזבון והכתובה.....	293
פרק ט': האם יש להורות על תשלום הכתובה בנוסף לאיזון המשאבים.....	297
פרק י': נטל ההוכחה בתביעה לתשלום כתובה.....	299
פרק י"א: בזבזנות.....	301
פרק י"ב: התנהגות קלוקלת.....	303
פרק י"ג: תלונת שווא במשטרה.....	305
פרק י"ד: שיעור מאזינים זקוקים.....	307
פרק ט"ו: הסכם שלום בית ולחילופין גירושין עם סעיף על ויתור כתובה עם מתן הגט.....	315
שער ז': השלשת גט.....	317
פרק א': כללי.....	317
פרק ב': מקרים בהם אין עילה מספקת לחיוב האישה בגירושין בעל כורחה על-פי הדין או כשקיימת רק ראשית ראיה.....	319
פרק ג': מקרים בהם אין סיכוי לשלום-בית או שהצדדים חיים בפירוד זמן רב.....	321
פרק ד': מקרים בהם בית-הדין הרבני נותן היתר לבעל לשאת אישה אחרת.....	323
שער ח': מזונות אישה.....	325

פרק א': פתח דבר	325
פרק ב': קביעת שיעור המזונות שעל הבעל לשאת	327
1. כללי	327
2. יכולת השתכרותו של הבעל	327
3. רמת החיים לה הורגלה האישה	327
4. הכנסותיה של האישה	329
4.1 מעשיה ידיה של האישה	329
4.2 פיצויי פיטורים	330
4.3 גמלת נכות	331
4.4 נכסי מלוג	331
4.5 קבלת הטבות במסגרת מקום העבודה	331
פרק ג': מקרים בהם ישללו מן האישה מזונותיה	333
1. כללי	333
2. אישה מורדת - "בעינא ליה ומצערנא ליה", "מאיס עלי"	333
2.1 כללי	333
2.2 "בעינא ליה ומצערנא ליה", "מאיס עלי"	334
2.3 נטל ההוכחה	335
3. אישה שזינתה	335
4. סירוב לחיי שלום-בית	336
5. מזונות האישה כשהיא איננה עימו	337
6. "מעוכב מחמתה" - אישה המסרבת לקבל גט מבעלה	340
7. ויתור של האישה על מזונותיה	344
פרק ד': הצרכים הנכללים בדמי מזונות אישה	345
פרק ה': קציבת מזונותיה של אישה מכוח עקרון תום-הלב	349
פרק ו': פסיקת מזונות (דמי שיקום) לידועה/בציבור	351
פרק ז': ביטול/שינוי החיוב במזונות האישה	357
פרק ח': מזונות אישה זמניים	363
פרק ט': עניינים שונים	369
1. בקשה לפסיקת מזונות זמניים לבעל	369
2. תביעה למתן היתר לגבות חוב לתקופה העולה על שנתיים	369
שער ט': פסיקת פיצויים בתביעות נזיקין בין בני זוג	373
פרק א': מבוא	373
פרק ב': סרבנות גט	377
1. כללי	377
2. מקרים בהם התביעה נדחתה	380
3. מקרים בהם התביעה נתקבלה	381
4. עניינים שונים	385

4.1	סילוק על-הסף של תביעה נזיקית בעילה של "סרבנות גט" שהוגשה
	טרם תביעה לגירושין - אין להלום הגשת תביעה בעילה של סרבנות גט
385	כאשר זו מוגשת טרם שנפתחו הליכים בבית-הדין הרבני
4.2	ביטול קנסות עקב סרבנות גט
386	
4.3	תביעת פיצויים הדדית - התביעה הועמדה על סכום של 1,000,000
387	ש"ח
4.4	סמכות עניינית של בית-המשפט לדון בתביעת פיצויים נגד
388	האישה
4.5	חיוב אישה בפיצוי בגובה של 75,000 ש"ח בשל סרבנות גט
389	
	פרק ג': פיצויים בגין התרת חוזה נישואין או הפרת הבטחה
391	לנישואין
395	פרק ד': אי-קיום יחסי אישות כעילת תביעה בנזיקין
397	פרק ה': פיצוי בגין התעללות רגשית וגופנית
399	פרק ו': הסדרי ראייה
403	פרק ז': לשון הרע
409	פרק ח': עוולת התקיפה
413	פרק ט': פסיקת פיצויים בגין הסתרת מצב נפשי של בן זוג
415	פרק י': תביעה בגין הסתה שגרמה לניכור הורי חמור
	פרק י"א: פיצויים בעד נזק שאינו של ממון - סעיף 13 לחוק החוזים
419	(תרופות), התשל"א-1970
423	שער י': מדור שקט ושלו
423	פרק א': מבוא
427	פרק ב': מדור שקט ושלו בראי בית-המשפט לענייני משפחה
431	פרק ג': מדור שקט ושלו בראי בית-הדין הרבני
433	שער י"א: פירוק שיתוף של דירת המגורים
433	פרק א': מבוא
441	פרק ב': "שלוש-בית" כטענה המונעת את פירוק השיתוף
443	פרק ג': נפקות ההחלטה על עצם הפירוק - לאור עיכובו
	פרק ד': השיקולים לפירוק השיתוף בבית המגורים - טרם חלוקת יתר
453	משאבי הצדדים
457	פרק ה': החלטות בית-הדין הרבני
459	פרק ו': עיכוב ביצוע
461	פרק ז': סוגיות שונות
469	שער י"ב: יחסי ממון בין בני זוג
469	פרק א': פתח דבר
471	פרק ב': הלכת השיתוף/חזקת השיתוף
477	פרק ג': הסדר איזון המשאבים
479	פרק ד': מהו הסכם ממון

479.....	1. כללי
480.....	2. דרישת הכתב
481.....	פרק ה': אישורו של הסכם הממון ואימותו
481.....	1. כללי
484.....	2. שינויו של הסכם ממון
484.....	3. אימות הסכם ממון בין בני זוג שנכרת לפני הנישואין - אימות בידי נוטריון
486.....	4. עיקרון הסמכות הנמשכת
489.....	פרק ו': השיתוף הדחוי - משטר ההפרדה הרכושית
491.....	פרק ז': הזכות לאיזון בפקיעת הנישואין
491.....	1. כללי
493.....	2. מועד הקרע
495.....	3. שיתוף ספציפי בנכסים
497.....	4. הקדמת המועד לאיזון המשאבים
499.....	5. דינה של פנסיה מוקדמת?
501.....	פרק ח': אופן האיזון
505.....	פרק ט': סמכויות מיוחדות של בית-המשפט לענייני משפחה/בית-הדין הרבני
517.....	פרק י': אמצעים לשמירת זכויות
521.....	פרק י"א: נכסי קריירה
525.....	פרק י"ב: מוניטין
527.....	פרק י"ג: ידוע/ה בציבור
527.....	1. כללי
530.....	2. הלכת השיתוף בין ידועים בציבור
531.....	פרק י"ד: הסכם שותק
535.....	פרק ט"ו: שיתוף ספציפי
535.....	1. כללי
538.....	2. הלוואות התובעת כהלוואות לצורך רכישת הבית
539.....	3. האם חרף קיומו של הסכם הממון במסגרתו הוחרגה דירת המגורים ממסת הנכסים בני האיזון זכאית התובעת למחצית הזכויות הקנייניות בה נוכח כוונת שיתוף ספציפית של הצדדים לגביה
540.....	4. העובדה כי מדובר בביתם היחיד ואין לאישה נכסים חיצוניים נוספים, יש להכיר בדירה שבמחלוקת כדירה משותפת
540.....	5. לא הוכח כי נכרת בין הצדדים הסכם בעל-פה במסגרתו ויתר הבעל על זכויותיו הקנייניות בדירה כנגד ויתור האישה על תשלום מזונות הבנות
541.....	6. אין במקרה דגן הסכם בעל תוקף משפטי, שמכוחו רכש המשיב זכויות בדירת המערערת
542.....	7. האם התגבשו התנאים לשיתוף בנכס ספציפי?

8.	הוכחת קיומה של כוונת שיתוף ספציפי במגרש	543
9.	שגה בית-משפט קמא בכך שהתייחס לנכס כאל "נכס חיצוני"	544
פרק ט"ז: עניינים שונים		
1.	הלוואות התובעת כהלוואות לצורך רכישת הבית	547
2.	האם חרף קיומו של הסכם הממון במסגרתו הוחרגה דירת המגורים ממסת הנכסים בני האיוון זכאית התובעת למחצית הזכויות הקנייניות בה	547
3.	נוכח כוונת שיתוף ספציפית של הצדדים לגביה	547
4.	העובדה כי מדובר בביתם היחיד ואין לאישה נכסים חיצוניים נוספים, יש להכיר בדירה שבמחלוקת כדירה משותפת	548
5.	הצדדים דנו חלוקים על מועד נישואיהם	549
6.	שווי הבית בקיבוץ	549
7.	האם החובות בחשבונות הבנק של התובע הם חובות משותפים?	550
8.	הצדדים התכוונו להפרדה רכושית בכלל נכסיהם - תביעת האישה לקבלת זכויות הפנסיה של הנתבע נדחתה	551
9.	לאור הודעת האיש לפיה רצונו לרכוש חלקה של האישה בדירה ולאור הודעתה לפיה היא עצמה אינה מעוניינת בכך, יש לאפשר הדבר	552
10.	אין מניעה לקבוע, כי כל זכות מכל מין וסוג שהוא אשר נצברה בתקופת האיוון הינה משותפת	552
11.	"מועד הקרע" שבין הצדדים	553
12.	בקשת הנתבע 1 ל"התליית ההליך" ולעיכובו עד להכרעת בית-הדין הרבני בתביעה רכושית בין התובע לבין הגב' שהיתה אשתו - הבקשה נדחתה	554
13.	שיעור דמי השימוש הראויים	554
14.	שיטת איוון הזכויות	555
15.	כימות התוצאה של ביצוע איוון המשאבים הוא סעד כספי - וככזה הוא ניתן לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל ככל סעד כספי אחר	555
16.	בקשת התובעת בעניין המצאת מסמכים למומחים לשם הגשת חוות-דעת - הבקשה התקבלה	556
17.	המהות הכלכלית של העסקה	556
18.	האם יש להורות על פסילת המומחה שהתמנה בתיק בהתאם לבקשת התובעת? - הבקשה נדחתה	556
19.	טענת המבקשות כי ההכרעה שלפיה יש להחיל את חזקת השיתוף על הנכסים החיצוניים כאשר לא נתגלתה כוונה מצד המנוח לשתף בהם את המשיבה 1 אינה עולה בקנה אחד עם ההלכה הקיימת - הטענה נדחתה	557
20.	שני הצדדים טענו טענות המנוגדות לאינטרסים שלהם, ומבלי שהצדדים מתייחסים לכך שגם אם הסכם הממון בתוקפו ואם לאו - התוצאה הכלכלית זהה - איוון בכל הזכויות וההתחייבויות ממועד הנישואין ועד למועד הקרע	558

20.	בקשת רשות ערעור על החלטת בית-משפט לענייני משפחה בחיפה במסגרתו נמחקה בקשתה של המבקשת למתן צו מניעה זמני וסעדים נלווים - הערעור התקבל	559
21.	האם הוכחה כוונת שיתוף בחובות לתובעת, למרות אי-תחולת החזקה בדבר שיתוף כללי של בני הזוג בחובותיו של אחד מהם?	559
22.	אין בכוחה של בגידה לשלול חזקת שיתוף ספציפית	560
23.	העותר מלין על הערכת השווי שנעשתה לעסק לצורך חלוקת הרכוש המשותף במסגרת הליך גירושין - העתירה נדחתה	561
24.	טענת המערער כי בית-המשפט המחוזי שגה בכך שהחליט להתערב בשיעור החלוקה של הזכויות בבית המגורים - בקשת רשות ערעור נדחתה	562
25.	הכספים ניתנו לצדדים כמתנה ולא כהלוואה	562
26.	תקופת השיתוף בזכויות השימוש ברכב	563
27.	התנהלותה של המבקשת, בנסיבות העניין, מתיישבת יותר עם האפשרות כי טענתה לשיתוף ספציפי הועלתה כחוכמה שבדיעבד - בקשת רשות ערעור נדחתה	564
28.	האם הוכח בנדון אותו "דבר מה נוסף" הנדרש לצורך החלטת שיתופיות ביחס לדירה? - נקבע כי למערערת זכויות בעלות בשיעור של 15% מזכויות הבעלות בדירה	565
29.	מחלוקת הכספים שהיו מצויים בחשבון בנק הרשום על-שם הנתבע ואימו - התביעה נדחתה	565
30.	נכסי המקרקעין הרשומים על-שם הנתבע צריכים להישאר בבעלותו הבלעדית ללא שיתוף ו/או איזון - התביעה נדחתה	566
31.	הצדדים חלוקים באשר לחובותיהם האחד כלפי משנהו בכל הנוגע להחזר תשלומים חודשיים של הלוואת המשכנתא, ולהחזר חודשי של הלוואה אותה נטלו מבנק יהב לשם רכישת הדירה	567
32.	במרכז המחלוקת, דירת המגורים הרשומה בבעלות האישה	568
33.	חזקת השיתוף על נכסים חיצוניים	568
34.	סוגית שיעור המס החל על רכישה או מכירה של דירת מגורים יחידה על- ידי אחד מבני הזוג	569
35.	אין כל הצדקה לפגוע בה ולהעניש את האיש על-ידי סנקציות כלכליות במסגרת חלוקת הרכוש בין בני הזוג	569
36.	תנאי הכרחי לקיומה של חזקת השיתוף הינו אורח חיים תקין. במקרה דנן, התנאי לא התקיים	570